

Svedectvá z Ukrajiny: Pomoc v prvej línii je aj príbehom nádeje

10.6.2026 - | Slovenská katolícka charita

Zástupcovia ukrajinských charít priniesli na Slovensko osobné príbehy ľudí, ktorým vojna zmenila domov, prácu aj každodenný život. Počas série podujatí Svedectvá z Ukrajiny hovorili o pomoci vo vojnových zónach, o službe deťom, rodinám, seniorom aj ľuďom, ktorí museli opustiť svoje domovy.

Od 18. do 22. mája navštívili Slovensko pracovníci a riaditelia charít z Ukrajiny. V Bratislave, Žiline, Spišskej Novej Vsi, Prešove a Klokočove sa stretli s verejnosťou, aby sa podelili o skúsenosť služby v krajine, kde sa vojna stala súčasťou každodennosti. Ich svedectvá neboli iba opisom humanitárnej pomoci, ale najmä príbehmi viery, odvahy a blízkosti k ľuďom, ktorí zostali v najťažších podmienkach.

„Pomáhajú v krajine, kde sa vojna stala súčasťou každodennosti. Zároveň sami nesú osobnú skúsenosť straty, ohrozenia a služby v čase vojny,“ priblížil generálny sekretár Slovenskej katolíckej charity Filip Macák.

Po februári 2022 sa práca Caritas na Ukrajine zásadne zmenila. Pomoc, ktorá sa pred vojnou často zameriavala na sociálnu podporu, chudobu, vzdelávanie či prácu s deťmi a zraniteľnými skupinami, sa zo dňa na deň rozšírila o krízovú humanitárnu odpoveď. Milióny ľudí museli opustiť svoje domovy. Charita začala pomáhať s ubytovaním, potravinami, hygienickými balíčkami, liekmi, dopravou, právnou pomocou, psychologickou podporou aj vytváraním bezpečných priestorov pre deti.

Silné svedectvo priniesla Nataliia Skoreiko z Caritas Chernivtsi. Rozprávala o opustenej farme, ktorú eparchia získala ešte pred začiatkom plnohodnotnej invázie. Pôvodne mala byť miestom, kde by ľudia bez domova mohli žiť, pracovať a znovu nadobúdať dôstojnosť. Po februári 2022 sa však zrekonštruovaný dom takmer zo dňa na deň zmenil na útočisko pre desiatky vnútorne vysídlených ľudí z Kyjeva, Charkova, Odesy a ďalších miest. Sklady na farme začali slúžiť na prijímanie, uskladnenie a distribúciu humanitárnej pomoci. Dnes je toto miesto aj priestorom duchovných obnov pre rodiny vojakov a deti zasiahnuté vojnou.

„Boh vidí celú mozaiku, zatiaľ čo my vidíme iba jej malé kúsky. To, čo kedysi vyzeralo ako opustená farma, sa stalo miestom prístrešia, dôstojnosti, solidarity, uzdravenia a nádeje,“ hovorí Nataliia Skoreiko.

Otec Ihor Makar z Chersonskej oblasti hovoril o pomoci ľuďom, ktorí prežili okupáciu, zajatie aj zničenie Kachovskej hydroelektrárne. Po deokupácii Chersonskej oblasti vznikol Charitatívny fond Caritas Cherson, ktorý začal intenzívne pomáhať ľuďom zasiahnutým vojnou. Dnes je pre jeho tím veľkou výzvou bezpečnostná situácia a neustále ohrozenie dronmi.

Za štatistikami pomoci však stoja konkrétne ľudské osudy. Otec Ihor priniesol príbeh chlapca Andreja, ktorému vojna vzala mamu. Po zásahu granátu do ich domu sa uzavrel do seba, takmer nerozprával a vyhýbal sa kontaktu s inými deťmi. Po presťahovaní do mobilného mestečka začal navštevovať Priestor priateľský k deťom. Vďaka pravidelným aktivitám, arteterapii, podpore psychológa a bezpečnej atmosfére sa postupne začal otvárať. Keď mu tím spolu s rodinou pripravil narodeninovú oslavu, po prvýkrát po dlhom čase sa úprimne usmieval a hral sa s deťmi.

Ďalšie svedectvá priblížili napríklad aj službu Caritas Beryslav. V meste, ktoré bolo deväť mesiacov

pod okupáciou a po deokupácii naďalej čelilo ostreľovaniu a ničeniu, začali pomoc potrebovať prakticky všetci obyvatelia okresu. Charitatívna kuchyňa „5 chlebov a 2 ryby“ fungovala bez prestávky a denne pripravovala jedlo pre 140 ľudí. Za čas svojej existencie vydala 27 000 plnohodnotných obedov.

Práve tam vznikol aj detský priestor „Domček šťastia“. Impulzom bol rozhovor s malým dievčatkom Katrušou, ktorá počas rozdávania humanitárnej pomoci so slzami povedala: „Chcem ísť domov, lebo doma som bola šťastná.“ Keďže deťom nebolo možné vrátiť ich zničené domovy, tím Caritas im chcel vytvoriť aspoň miesto, kde sa budú môcť znovu cítiť bezpečne a radostne. Dnes tento priestor navštevuje približne 200 detí - miestnych aj vnútorne vysídlených.

Z tejto služby vyrástlo aj inkluzívne centrum pre deti so zdravotným postihnutím. Navštevuje ho 25 ľudí, ktorých Caritas priváza z okolitých dedín a z Veľkej Oleksandrivky vlastným sociálnym autom. V centre s nimi pracuje fyzioterapeut, logopéd a psychológ. Pre rodičov aj deti je to miesto prijatia, rozvoja a dôstojnosti.

Volodymyr Mamchyn z Caritas Stryi pripomenul, že vojna ešte viac zranila ľudí, ktorí boli zraniteľní už predtým. Caritas Stryi sa venuje ľuďom s mentálnym a kombinovaným znevýhodnením a prevádzkuje podporované bývanie. Jedným z jeho príbehov je osud Dmytra z Bachmutu, mladého muža s intelektuálnym znevýhodnením. Po začiatku invázie utiekol so svojou mamou na západ Ukrajiny. Keď jej diagnostikovali pokročilé onkologické ochorenie, postarala sa ešte o to, aby jej syn našiel bezpečný domov v Stryji. Caritas sa tak stal miestom starostlivosti nielen počas života, ale aj v okamihu lúčenia.

Otec Sergiy Tryfyak z Caritas Kolomyja hovoril, že ich práca sa dnes sústreďuje najmä na vnútorne vysídlených ľudí, rodiny padlých a nezvestných vojakov, ale aj seniorov v zariadeniach pre starších. Aj on sám nesie skúsenosť straty; vo vojne prišiel o priateľov. Jeho rodina však zostala s ním na Ukrajine, čo vníma ako veľkú oporu.

Svedectvá z Ukrajiny poukázali na to, že vojna na Ukrajine naďalej zasahuje každodenný život miliónov ľudí. Aj tých, ktorí napriek vlastnému strachu zostávajú nablízku druhým. V podmienkach ohrozenia prinášajú nádej tam, kde je najviac potrebná. Aj o tom je práca charity.

<https://www.charita.sk/svedectva-z-ukrajiny>